

Mogelijkheden en onmogelijkheden van remediale hulp in het secundair onderwijs

1 september 1996

Auteur: Arjan Krijgsman

Volume: 26

Nummer: 1

Pagina's: 66-70

Documenten

- [vonk_jrg26_016.pdf](#)

mogelijkheden en onmogelijk heden van remediale hulp in het secundair onderwijs arjan krijgsman arjan wil je even naar me luisteren ik heb nu een jongen in de tweede paul de vries ik denk dat jij hem wel kent en die paul die maakt zulke rare fouten hij lijkt wel woordblind of hoe noemen jullie dat ook a weeg oa dyslectisch ik denk dat jij als remedial teacher daarmee toch eens aan het werk moet want op deze manier wordt het echt niks zal ik hem morgen in de pauze even naar je toe sturen is remedial teacher op een school scholen bij problemen wordt meteen de in de buurt van amsterdam werd tweedelijnszorg ingeschakeld s ik vaak op deze manier aange sproken wanneer ik door de dat kan merkwaardige gevolgen hebben gang liep de boven geciteerde zoals uit het volgende voorbeeld duidelijk noodkreet van een collega geeft wordt een remedial teacher begeleidde al iets aan van de gevaren die de een leerling die bij frans slecht presteerde goedwillende en hardwerkende de lerares gaf aan haar leerlingen de proef remedial teacher in de school bedreigen werken en overhoringen op de volgende de kreet lijkt te horen bij een praktijk die manier zij las een aantal zinnen in het bepaald niet nastrevenswaardig is maar die nederlands voor die de leerlingen meteen je helaas maar al te vaak tegenkomt je zou in het frans moesten opschrijven zonder die praktijk als volgt kunnen beschrijven dat het hun was toegestaan ook maar een woord nederlands op papier te zetten de op de school werken een of twee leraars remedial teacher werd daardoor voor een die ook als remedial teacher actief zijn zij merkwaardig dilemma geplaatst moest zij zijn op de hoogte van verschillende leerpro nu de leerlingen gaan trainen in het correct blemen en kunnen die ook goed begelei omgaan met dit soort merkwaardige den als leerlingen vastlopen in de reguliere opdrachten of kon zij beter naar de leraar lessen worden de remedial teachers inge toe gaan met de mededeling dat het toch schakeld die dan min of meer de opdracht echt niet zo kon en dat er beter op een krijgen om de defecten te repareren waar andere manier getoetst zou kunnen wor na de leerlingen zo is dan de

bedoelingen met het gevaar overigens dat de col in de klas weer verder mee kunnen veel legatrans roept dat de remedial teacher remedial teachers werken als het ware op niets te maken heeft met dat wat er in haar eiland hebben een geïsoleerde positie lessen gebeurt waarna de remedial teacher de zorg in de eerste lijn ontbreekt vaak op weer terug kan naar af nw 26 jaargang nummer 1 sept okt 1996 organisatie van de pedagogische studiedagen uitgebreid met elkaar te praten over voor en nadelen over remediale hulp mogelijkheden en onmogelijkheden van de remediale hulp op de eigen school daar wil remediale hulp binnen het secundair naast kan deskundigheid de school in onderwijs echt een kans maken dan zal zij komen door leerkrachten te laten participeren aan een aantal duidelijke voorwaarden in cursussen remediale hulp zoals ze nu moeten voldoen op die voorwaarden willen ook meer en meer voor het secundair we hieronder ingaan onderwijs worden gegeven de school zal uiteindelijk min of meer als voorwaarde 1 geheel een keuze moeten maken voor een gericht en vooral ook systematisch zorg de remediale hulp moet gedragen worden breedtebeleid argumenten die bij zo n door een groot deel van de leerkrachten keuze een rol kunnen spelen zijn het is toch onze morele plicht om leer het invoeren van remediale hulp omdat het lingen met leermoeilijkheden extra steun de hobby van een of twee collega's of van te bieden de directeur is en zonder dat dit door het het zou toch een slechte zaak zijn wanneer personeel wordt gedragen is in de meeste leerlingen die in principe in staat gevallen vragen om moeilijkheden een moeten worden geacht het diploma van groot deel van de leraars moet ervan over onze school te behalen op grond van tuigd zijn dat het zinvol is om remediale een partieel defect onze school zouden hulp op school te gaan geven is invoering moeten verlaten van systematische hulp geen gezamenlijke door het geven van hulp kunnen wij ons beslissing dan krijgen men in veel gevallen te naar andere scholen profileren wat maken met actief of lijdelijk verzet onder onze naam zeker ten goede zal komen leerkrachten leven dan vaak al dan niet hardop uitgesproken opvattingen als er wordt veel te veel aandacht gegeven aan voorwaarde 2 leerlingen die hier eigenlijk niet thuishoren de extra faciliteiten zouden beter ten goede de remediale hulp moet binnen de school kunnen komen van een grotere groep leer niet geïsoleerd zijn lingen die er beter van zou kunnen profiteren openlijk en in de wandelgangen worden binnen de school zou er een hechte saden cynische opmerkingen gemaakt in de samenwerking moeten zijn tussen het leraren trant van iedereen lijkt wel dyslectisch corps en de remedial teacher's remediale tegenwoordig of als we zo doorgaan hulp is eigenlijk niet goed mogelijk wanneer komen er steeds meer kneuzen naar deze leraars en remedial teacher's totaal los van school en blijven de goede leerlingen weg elkaar opereren en wanneer de inhoud van de samenwerking tussen leraars en remedial de reguliere lessen en die van de steunles dial teachers is dan ook vaak ver te zoeken sen twee totaal verschillende zaken zouden zijn de didactiek van die reguliere lessen wil men de remediale hulp binnen de moet lijken op de didactiek van de steunles school gaan opzetten kan dan nooit als ad sen waardoor de herkenbaarheid voor de hoc beslissing zijn maar zal men zich zeer leerlingen wordt vergroot vakleerkrachten degelijk moeten voorbereiden dat kan bij en remedial teachers moeten elkaar aanvul voorbeeld door voorlichtingsbijeenkomsten len de remedial

teacher moet bereid zijn met deskundigen te organiseren door op naar de leerkracht te luisteren en moet sept okt 1996 nummer 1 26 jaargang wiz zoveel mogelijk samen met hem haar aan mate waarin hij zij professionele hulp kan de oplossing van de geconstateerde pro bieden en van de inhouden daarvan ten ble- men werken slotte is ook het beschikken over praktische kennis met betrekking tot de behoeften van als het goed is begint de hulp in de eerste bijvoorbeeld dyslectische leerlingen van lijn en proberen leerkrachten geconstateer belang wij doelen hier op de problemen de problemen zoveel mogelijk zelf direct die dyslec- tische leerlingen ondervinden bij binnen de klassituatie te behandelen uiter het corrigeren van oefeningen van het bord aard moeten zij daarbij geholpen worden of op de nadelige gevolgen van een slechte door de remedial teacher aan wie zij steeds layout bij proefwerken speciaal voor hen advies kunnen vragen de remedial teacher zal zelf de hulp ter hand nemen wanneer leraren het niet verder weten en gespeciali voorwaarde 4 seerde kennis voor de begeleiding noodza kelijk is ken- merk voor een gezonde situatie de schon l moet beschikken over een of is dat leerkrachten er niet meteen toe over meer vaste goed opgeleide remedial gaan probleemleerlingen af te schuiven naar teachers de specialist in de school als ler- aar ben je steeds medeverantwoordelijk voor de remedial teaching mag als ze suc- cesvol oplossing van het probleem het mag niet wil zijn nooit als sluitpost bes- chouwd wor zo zijn dat je er van af bent zodra de den dat wil zeggen goede system- atische remedial teacher wordt ingeschakeld hulp wordt sterk bedreigd door een praktijk waarin de remedial teachers per jaar wisse len waarin leerkrachten op grond van toe voorwaarde 3 vallige organisatorische factoren het reme diale werk moeten gaan doen etc de op er moet binnen de school een brede des diverse terrei- nen goed opgeleide remedial kundigheid op het gebied van de remediale teacher moet om verschillende redenen een hulp voorhanden zijn duidelijk vastomlijnde en herkenbare positie binnen de school bekleden voldoende deskundigheid wil in elk geval zeggen meer dan deskundigheid bij uitslui tend de remedial teachers alle ler- aars zou voorwaarde 5 den moeten beschikken over een zekere basiskennis om ni- et al te ernstige proble de remedial teacher s moet en over vol men zelf in of buiten de klassituatie te kun doende faciliteiten en middelen beschikken nen oplossen basiskennis wil bijvoorbeeld zeggen basale orthodidactische kennis de re- medial teacher moet als een profes waarmee verhinderd kan worden dat leerlin sional kunnen werken dat wil zeggen dat gen met lees en spellingproblemen extra hij over voldoende faciliteiten en middelen hinder van hun handicap ondervinden zo moet kunnen beschikken we noemen hier kan bijvoorbeeld bij de moderne vreemde talen gewerkt worden aan het vergroten van 1 tijd de kennis van de klank tekenkoppelingen een remedial teacher die de taken die hier waardoor spellingproblemen bij engels en onder worden genoemd goed wil kunnen frans kunnen worden verkleind zij moeten uitvoeren moet voor een redelijk aantal uren daarnaast inzicht hebben in de specifieke van de lestaak vrijgesteld worden een aan deskundigheid van de remedial teachers zij tal van vier uur geeft al aardig wat mogelijk zouden op de hoogte moeten zijn van de heden om goed te func- tioneren nw 26 jaargang nummer 1 sept okt 1996 2 ruimte 2 verdere diagnostiser- ing van de als het goed is beschikt de remedial gesignaleerde problemen teacher

over een ruimte in de school waarin om een goed zicht te krijgen over de ernst met leerlingen gewerkt kan worden waarin oorzaak en aard van de gesignaleerde problemen voor hen kan worden ontvangen met collega's kunnen worden diagnostische toetsen afgekan overleggen etc. nomen en of gesprekken gevoerd op grond hiervan worden handelingsplannen 3 geld en middelen opgesteld die als het ware leidraad en voor de remedial teacher beschikt idealiter in gramma voor de begeleiding vormen deze zijn haar werkruimte over een orthotheek plannen zouden zo geschreven moeten waarin de op school gebruikte handboeken worden dat de uitvoering van bepaalde te vinden zijn het voor de begeleiding delen ook door andere collega's gedaan benodigde materiaal en liefst ook een com kan worden puter waarop met verschillende remediale programma's kan worden gewerkt 3 het schrijven van handelingsplannen en het uitvoeren van de begeleiding een goed handelingsplan omvat naast de gegevens van signalering en diagnostisering waaruit bestaat het een duidelijke tijdplanning een overzicht van te gebruiken materialen een omschrijftakenpakket van de te bereiken doelen het is van van de remedial teacher belang de doelstellingen zoveel mogelijk te kwantificeren waardoor het handelen van de remedial teachers voor ouders leerling de taken van de remedial teacher kunnen directeur collega's en d doorzichtig wordt zo ruim omschreven worden dat een of twee mensen er gemakkelijk een hele dag 4 het voorlichten en bijscholen van taak mee zouden kunnen vullen omdat we collega's hier zoveel mogelijk van de bestaande realiteit omdat zoals hierboven al werd bevestigd te willen uitgaan waarin in de meeste het werken in een geïsoleerde situatie niet gevallen slechts een beperkt aantal uren ter tot de gewenste resultaten kan leiden moet beschikking wordt gesteld beschrijven we ervoor gezorgd worden dat de vakleer hieronder een pakket dat in een redelijk krachten over een zekere basisdeskundig aantal scholen in vlaanderen gerealiseerdheid beschikken dat kan onder andere zou kunnen worden de taken van de remedial gebeuren door het beleggen van voorlichting dial teacher zijn tingsbijeekkomsten waarbij de gekwalificeerde remedial teacher algemene informatie 1 signalering van leerproblemen te verschaft het schrijven van voor omdat het vroegtijdig signaleren van problemen lichtende artikelen voor collega's het over men die de schoolloopbaan van leerlingen in leggen met vaksecties etc daarnaast gevaar kunnen brengen van groot belang is speelt het overleg met leraars over leerling wordt aan het begin van de eerste graad gen met problemen uiteraard een belangrij een of een aantal signaleringstoetsen afgeke rol nomen naast de spellingtoets zou men nog een lees en of rekentoets aan de leerlingen 5 het onderhouden van contacten kunnen voorleggen op grond van de resultaten de school taten hiervan wordt een groep leerlingen om een beter zicht te krijgen op problemen geselecteerd die mogelijk voor begeleiding van leerlingen is het soms van belang om in aanmerking moet komen contact te zoeken met leraars uit het basis sept okt 1996 nummer 1 26 jaargang nm onderwijs die deze leerlingen onder hun een minimummodel beperkt ook al worden hoede hebben gehad daarnaast is het den er vier uren door de directie ter beschik belangrijk dat ouders van leerlingen die king gesteld dan zal men aan de takenlijst begeleiding krijgen steeds zo goed moge hierboven nog de handen vol hebben lijken op de hoogte worden gesteld van het verloop van de begeleiding etc ten slotte het moet

scholen duidelijk zijn dat ook hier kunnen contacten met pms centra en de geldt goedkoop is duurkoop het opzetten inspectie zinvol zijn van remediale hulp zonder dat aan de mini mum voorwaarden hiervoor is voldaan het 6 het bijhouden van de vakliteratuur en te sterk beperken van het takenpakket van het opzetten en uitbreiden van de ortho de remedial teacher en het ter beschikking theek stellen van te weinig faciliteiten en middelen om bij te blijven en om de collega s up to zal vrijwel steeds tot mislukking en teleur date te houden is de remedial teacher op stelling leiden alle goede bedoelingen van de hoogte van nieuwe ontwikkelingen hardwerkende idealisten ten spijt wie ernst belangrijke publikaties heeft hij zij ter wil maken met remediale hulp zal van te beschikking in de orthotheek en of stelt voren zeer zorgvuldig moeten overwegen hij zij aan de collega s ter hand verder is de wat het hem waard is wie op zijn hollands remedial teacher natuurlijk verantwoordelijk gezegd voor een dubbeltje op de eerste voor de aanschaf en het onderhoud van rang wil zitten kan er beter vooralsnog materialen die bij de begeleiding van leerlin maar niet aan beginnen gen wordt gebruikt arian krijgsman het zal iedereen duidelijk zijn dat deze lijst centrum voor taalleerproblemen sterk uitgebreid zou kunnen worden omdat instituut voor didactiek en onderwijspraktijk we in de praktijk echter in de meeste geval vrije universiteit amsterdam len nog steeds met beperkte mogelijkheden de boetelaan 1115 te maken hebben hebben we ons hier tot nl 1081 hv amsterdam noot 1 dit artikel is de neerslag van een lezing gehouden op het tweede cbs congres over remediering en sociaal emotionele begeleiding in het s o dat op 13 oktober 1995 in antwerpen witrrijk plaats vond ypaw 266 jaargang nummer 1 sept okt 1996